

CULEGERE DE SPEȚE

**relevante pentru administrația publică
privind modalitatea electronică de depunere a declarațiilor de avere și interese în conformitate cu
dispozițiile Legii nr.176/2010**

Culegerea de spețe a fost elaborată în cadrul proiectului „*NIAct - Actualizarea legislației în domeniul integrității și oferirea de sprijin autorităților și deponenților în tranziția către declararea digitală a averilor și intereselor*”, Cod SMIS/SIPOCA 152674/1158, implementat de Agenția Națională de Integritate în parteneriat cu Ministerul Justiției și Transparency International România.

Proiectul *NIAct* este cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 – 2020.

CUPRINS

Preambul.....	3
Context intern și internațional.....	5
Rolul Agenției Naționale de Integritate.....	5
Cadrul legislativ.....	6
Scopul culegerii de spețe.....	15
Întrebări și Spețe relevante.....	15
Concluzii și recomandări.....	38
Bibliografie.....	40

PREAMBUL

Prezentarea proiectului *NIAct*

Agenția Națională de Integritate își propune, ca primă componentă a acestui proiect, să realizeze:

- o analiză a cadrului legislativ din domeniul integrității prin reflectarea aspectelor de bună practică, dar și a inconsistențelor, neclarităților și omisiunilor care reduc din eficiența și eficacitatea sistemului de integritate românesc și prin revizuirea recomandărilor internaționale primite de România în cadrul mecanismelor de cooperare: MCV, GRECO, Comisia de la Veneția și UNCAC;
- elaborarea documentelor aferente intervenției legislative privind integritatea (sub forma unui proiect de act normativ care să prevadă o lege unitară privind integritatea, sau amendarea legislației existente);
- consultarea publică asupra respectivei intervenții legislative.

O a doua componentă a proiectului o reprezintă facilitarea procesului de declarare a averilor și a intereselor, în format electronic, cu semnătură certificată, prin intermediul sistemului e-DAI și în concordanță cu prevederile Legii nr. 105/2020 pentru completarea Legii nr. 176/2010 *privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice (...)*.

Proiectul contribuie la continuarea acțiunilor cuprinse în cadrul Obiectivului specific 5.2.– *Îmbunătățirea activității de identificare, sancționare și de prevenire a cazurilor de incompatibilități, conflicte de interese și averi nejustificate* (Benchmark 2 din *Mecanismul de Cooperare și Verificare*) din *Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2016 – 2020*, în special a acțiunilor 6. *Eficiențizarea sistemului de declarare a averilor și a intereselor* și 8. *Dinamizarea activității de prevenție, conștientizare și educație în cazul persoanelor care au obligația depunerii declarațiilor de avere și de interese*. Cu toate că această strategie a avut ca final de implementare anul 2020, o parte dintre măsurile cuprinse în cadrul acesteia vor fi preluate și continuate prin noul ciclu strategic.

Conform *Strategiei Naționale Anticorupție 2021-2025*, Obiectivul specific nr. 5.2 țintește asigurarea integrității în exercitarea funcțiilor și demnităților publice. În cadrul acestui obiectiv, există trei acțiuni relevante asupra cărora proiectul va aduce valoare adăugată, acestea fiind:

- Evaluarea și actualizarea legislației privind cadrul de integritate, pentru a răspunde recomandărilor *Mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV)* și *Mecanismului privind statul de drept (Rule of Law)*;
- Digitalizarea sistemului de declarare a averilor și intereselor, în vederea automatizării procesului de completare, depunere și procesare;
- Organizarea de sesiuni de instruire destinate persoanelor care se află sub incidența Legii nr. 176/2010.

De asemenea, prima acțiune, referitoare la reforma legislativă, are corespondență și în *Planul Național de Redresare și Reziliență*, prin reforma 7 – *Evaluarea și actualizarea legislației privind cadrul de integritate*, din cadrul Componentei 14 – *Buna guvernanță*, Pilonul V - *Sănătate, precum și reziliență economică, socială și instituțională*, respectiv **jalonul 431 - Intrarea în vigoare a legilor consolidate privind integritatea**.

În plus, proiectul contribuie la îndeplinirea obiectivului specific II.3. *Promovarea eticii și integrității în administrația publică și continuarea măsurilor privind reducerea și prevenirea corupției și sprijinirea implementării recomandărilor aferente formulate în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare din Strategia pentru consolidarea administrației publice, prin implementarea de activități menite să faciliteze tranziția către completarea și depunerea declarațiilor de avere și de interese (DAI) în format digital*.

Din punct de vedere al documentelor programatice interne, dar și al recomandărilor organismelor europene (*MCV sau Rule of Law*), pentru ANI acest deziderat reprezintă o prioritate, fenomen corelat cu apariția necesității reformelor în timpul pandemiei COVID-19 și anume, reforme legate de atingerea unui grad cât mai înalt de digitalizare a administrației publice.

Obiectivul general al proiectului constă în inventarierea tuturor actelor normative și actualizarea cadrului legal din domeniul integrității, care vizează incompatibilitățile, conflictele de interese și averile

nejustificate, dar și a sistemului de declarare a averilor și a intereselor, în baza nevoilor factorilor interesați, fundamentate prin analize și cercetări sociologice.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt următoarele:

1. Actualizarea cadrului legal pentru prevenirea și sancționarea conflictelor de interese, a incompatibilităților și averilor nejustificate;
2. Sprijinirea autorităților și instituțiilor publice în scopul optimizării procesului de depunere electronică a DAI și elaborarea unor proceduri unitare;
3. Dezvoltarea cunoștințelor persoanelor responsabile din instituțiile publice în privința procesului de completare și depunere electronică a declarațiilor de avere și interese prin sistemul e-DAI.

CONTEXT INTERN ȘI INTERNAȚIONAL

I. Rolul Agenției Naționale de Integritate

Agenția Națională de Integritate este o autoritate administrativă autonomă, cu personalitate juridică, ce funcționează la nivel național, ca structură unică, fiind singura instituție din România cu competență exclusivă în gestionarea sistemului de declarații de avere și de interese și identificarea, prevenirea și combaterea incidentelor de integritate.

Respectând principiile cu care a fost investită de lege, obiectivele principale ale Agenției sunt asigurarea integrității în exercitarea demnităților și funcțiilor publice și prevenirea corupției instituționale prin exercitarea de responsabilități în evaluarea declarațiilor de avere, a datelor și informațiilor privind averea, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite, a incompatibilităților și a conflictelor de interese.

Agenția Națională de Integritate a fost înființată în anul 2007, prin adoptarea Legii nr. 144/2007, ca urmare a cerinței Comisiei Europene, în contextul Mecanismului de Cooperare și Verificare care vizează „instituirea unei agenții de integritate cu competențe de verificare a averii, a incompatibilităților și a

potențialelor conflicte de interese, care sa emită hotărâri cu caracter obligatoriu pe baza cărora să se poată aplica sancțiuni disuasive”.

Anul 2010 reprezintă un punct de cotitură în istoricul Agenției, fiind marcat de Decizia Curții Constituționale, prin care articole cheie ale Legii nr. 144/2007 au fost declarate neconstituționale. Ca urmare a acestui fapt, în perioada mai - septembrie 2010, activitatea inspectorilor de integritate a fost suspendată și a fost supus dezbaterii un nou text legislativ care să remedieze criticile de neconstituționalitate, ulterior fiind adoptată Legea nr. 176/2010 *privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.*

Principiile în baza cărora se desfășoară activitatea de evaluare sunt: legalitatea, confidențialitatea, imparțialitatea, independența operațională, celeritatea, buna administrare, dreptul la apărare, precum și prezumția dobândirii licite a averii.

II. Cadrul legislativ

Legea nr. 176/2010 stabilește categoriile de persoane care au obligativitatea de a depune declarații de avere și de interese, modalitatea de depunere a acestora, termenele și condițiile în care se depun.

„**Art.1** - (1) Dispozițiile prezentei legi se aplică următoarelor categorii de persoane, care au obligația declarării averii și a intereselor:

1. Președintele României;
2. consilierii prezidențiali și consilierii de stat;
3. președinții Camerelor Parlamentului, deputații și senatorii;
4. membrii din România în Parlamentul European și membrii în Comisia Europeană din partea României;
5. primul-ministru, membrii Guvernului, secretarii de stat, subsecretarii de stat, asimilații acestora, precum și consilierii de stat din aparatul de lucru al primului-ministru;
6. membrii Consiliului Superior al Magistraturii;
7. judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți, asimilații acestora, precum și asistenții judiciari;

8. personalul auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și parchetelor;
9. judecătorii Curții Constituționale;
10. membrii Curții de Conturi și personalul cu funcții de conducere și de control din cadrul acesteia;
11. președintele Consiliului Legislativ și președinții de secție;
12. Avocatul Poporului și adjuncții săi;
13. președintele și vicepreședintele Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal;
14. membrii Consiliului Concurenței;
15. membrii Colegiului Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității;
16. membrii Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare;
17. membrii Consiliului Economic și Social;
18. membrii Consiliului Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor;
19. membrii Consiliului Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private;
20. membrii Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării;
21. membrii Consiliului Național al Audiovizualului;
22. membrii consiliilor de administrație și ai comitetelor directoare ale Societății Române de Radiodifuziune și ale Societății Române de Televiziune;
23. președintele și vicepreședintele Agenției Naționale de Integritate, precum și membrii Consiliului Național de Integritate;
24. directorul general și membrii consiliului director al Agenției Naționale de Presă AGERPRES;
25. directorul Serviciului Român de Informații, prim-adjunctul și adjuncții săi;
26. directorul Serviciului de Informații Externe și adjuncții săi;

27. personalul diplomatic și consular;
28. directorul Serviciului de Protecție și Pază, prim-adjunctul și adjunctul său;
29. directorul Serviciului de Telecomunicații Speciale, prim- adjunctul și adjunctii săi;
30. aleșii locali;
31. persoanele cu funcții de conducere și de control, precum și funcționarii publici, inclusiv cei cu statut special, care își desfășoară activitatea în cadrul tuturor autorităților publice centrale ori locale sau, după caz, în cadrul tuturor instituțiilor publice;
32. persoanele cu funcții de conducere și de control din cadrul unităților sistemului de învățământ de stat și unităților de stat din sistemul de sănătate publică;
33. personalul încadrat la cabinetul demnitarului în administrația publică centrală, precum și personalul încadrat la cancelaria prefectului;
34. membrii consiliilor de administrație, ai consiliilor de conducere sau ai consiliilor de supraveghere, precum și persoanele care dețin funcții de conducere în cadrul regiilor autonome de interes național sau local, companiilor și societăților naționale sau, după caz, societăților comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar majoritar sau semnificativ;
35. guvernatorul, prim-viceguvernatorul, viceguvernatorii, membrii consiliului de administrație, angajații cu funcții de conducere ai Băncii Naționale a României, precum și personalul din conducerea băncilor la care statul este acționar majoritar sau semnificativ;
36. personalul instituțiilor publice, inclusiv personalul angajat cu contract individual de muncă, implicat în realizarea procesului de privatizare, precum și personalul instituțiilor și autorităților publice, inclusiv personalul angajat cu contract individual de muncă, care administrează sau implementează programe ori proiecte finanțate din fonduri externe sau din fonduri bugetare;
37. președinții, vicepreședinții, secretarii și trezorerii federațiilor și confederațiilor sindicale;
38. prefectii și subprefecții;

39. candidații pentru funcțiile de Președinte al României, deputat, senator, consilier județean, consilier local, președinte al consiliului județean sau primar.

40. președinții, vicepreședinții, secretarii generali, directorii economici și/sau trezorerii federațiilor sportive naționale, ai Comitetului Olimpic și Sportiv Român și ai Comitetului Național Paralimpic.

(2) Obligația privind declararea averii și a intereselor revine, în condițiile prezentei legi, și celorlalte categorii de persoane, care sunt numite în funcție de Președintele României, de Parlament, de Guvern sau de primul-ministru, cu excepția celor care ocupă funcții aparținând cultelor religioase.

(3) Activitatea de evaluare a declarațiilor de avere, a datelor, a informațiilor și a modificărilor patrimoniale intervenite, a intereselor și a incompatibilităților pentru persoanele prevăzute la alin. (1) și (2) se desfășoară în cadrul Agenției Naționale de Integritate, înființată prin Legea nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, republicată, denumită în continuare Agenția. Pentru președintele și vicepreședintele Agenției, precum și pentru personalul acesteia, activitatea de evaluare a averii, a intereselor și a incompatibilităților se desfășoară în cadrul Consiliului Național de Integritate.

Art.2 - Declarațiile de avere și declarațiile de interese se completează potrivit anexelor nr. 1 și 2 și se transmit Agenției exclusiv prin intermediul platformei online de declarare a averii și a intereselor, denumită în continuare e-DAI, gestionată de Agenție.

Art. 2¹ - (1) Până la data de 31 decembrie 2023, persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1), cu excepția celor prevăzute la art. 1 alin. (1) pct. 39, completează și depun declarațiile de avere și de interese în format electronic, certificate cu semnătură electronică calificată sau cu semnătură olografă, și le trimit Agenției exclusiv prin intermediul e-DAI.

(2) Procedura de transmitere prin e-DAI a declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese, precum și condițiile în care aceasta se realizează, se aprobă prin ordin al președintelui Agenției. A se vedea și Legea nr. 105/2020 pentru completarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.

(3) Începând cu data de 1 ianuarie 2024, persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1), cu excepția celor prevăzute la art. 1 alin. (1) pct. 39, au obligația de a completa și depune declarațiile de avere și de interese în format electronic, certificate cu semnătură electronică calificată, prin intermediul e-DAI.

(4) Declarațiile de avere și declarațiile de interese depuse prin e-DAI au același regim cu declarațiile depuse în format hârtie, fiind transmise aceluiași persoane și entități, urmând ca acestea să îndeplinească procedurile prevăzute de lege.

Art. 3 - (1) Declarațiile de avere și declarațiile de interese reprezintă acte personale, putând fi rectificate doar în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Declarațiile de avere se întocmesc pe propria răspundere și cuprind drepturile și obligațiile declarantului, ale soțului/soției, precum și ale copiilor aflați în întreținere, potrivit anexei nr. 1.

(3) Declarațiile de interese se întocmesc pe propria răspundere și cuprind funcțiile și activitățile prevăzute în anexa nr. 2, potrivit prevederilor Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Persoanele care candidează pentru funcțiile de Președinte al României, deputat, senator, membru din România în Parlamentul European, consilier județean, consilier local, președinte al consiliului județean sau primar sunt obligate să își declare averea și interesele.

(5) Declarațiile de avere și declarațiile de interese ale persoanelor prevăzute la alin. (4) se depun la Biroul Electoral Central sau, după caz, la biroul electoral de circumscripție, odată cu declarația de acceptare a candidaturii, în două exemplare. Biroul Electoral Central și biroul electoral de circumscripție transmit un exemplar al declarațiilor de avere și al declarațiilor de interese la Agenție, în termen de cel mult 48 de ore de la depunere.

(6) Declarațiile de avere și declarațiile de interese ale candidaților pentru funcția de Președinte al României, întocmite potrivit anexelor nr. 1 și 2, se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, precum și pe pagina de internet a Agenției, în termen de 10 zile de la data depunerii sau a primirii, după caz, și se mențin publicate pe această pagină.

(7) Declarațiile de avere și declarațiile de interese ale candidaților pentru funcția de deputat, senator, consilier județean, consilier local, președinte al consiliului județean sau primar, întocmite potrivit anexelor nr. 1 și 2, se afișează pe pagina de internet a Agenției, în termen de 10 zile de la data primirii.

Art. 4 - (1) Declarațiile de avere și declarațiile de interese se depun în termen de 30 de zile de la data numirii sau a alegerii în funcție ori de la data începerii activității.

(2) Persoanele prevăzute de prezenta lege au obligația să depună sau să actualizeze declarațiile de avere și declarațiile de interese anual, cel mai târziu la data de 15 iunie. Declarațiile de avere se întocmesc după cum urmează: pentru anul fiscal anterior încheiat la 31 decembrie, în cazul veniturilor, respectiv situația la data declarării pentru celelalte capitole din declarație, potrivit anexei nr. 1. Persoanele suspendate din exercițiul funcției sau al demnității publice pentru o perioadă ce acoperă integral un an fiscal vor actualiza declarațiile în termen de 30 de zile de la data încetării suspendării.

(3) În termen de cel mult 30 de zile de la data încheierii mandatului sau a încetării activității, persoanele prevăzute de prezenta lege au obligația să depună noi declarații de avere și declarații de interese.

(4) În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, persoanele care nu aveau obligația de a depune declarația de avere și declarația de interese, și pentru care prezenta lege stabilește această obligație, trebuie să depună aceste declarații, potrivit legii.

Art. 5 - (1) În cadrul entităților în care persoanele au obligația de a depune declarații de avere și declarații de interese, în conformitate cu prevederile legale, se desemnează persoane responsabile care asigură implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și declarațiile de interese.

(2) Declarațiile de avere și declarațiile de interese se depun exclusiv prin intermediul e-DAI, după cum urmează:

a) Președintele României, consilierii prezidențiali și consilierii de stat - la persoana desemnată de șeful Secretariatului General al Administrației Prezidențiale;

b) președinții Camerelor Parlamentului, deputații și senatorii - la persoana desemnată de secretarul general al Camerei din care aceștia fac parte;

- c) membrii din România în Parlamentul European și membrii în Comisia Europeană din partea României - la Autoritatea Electorală Permanentă;
- d) prim-ministrul, membrii Guvernului, secretarii de stat, subsecretarii de stat și asimilații acestora, precum și consilierii de stat din aparatul de lucru al prim-ministrului - la persoana desemnată de secretarul general al Guvernului;
- e) membrii Consiliului Superior al Magistraturii, judecătorii, procurorii, asistenții judiciari și magistrații-asistenți - la persoana desemnată de secretarul general al Consiliului Superior al Magistraturii;
- f) membrii Consiliului Național de Integritate, precum și președintele și vicepreședintele Agenției - la persoana desemnată de secretarul general al Senatului;
- g) consilierii județeni și consilierii locali, primarii, precum și președinții de consiliu județean - la persoana desemnată de secretarii generali ai unităților administrativ-teritoriale respective;
- h) prefectii și subprefecții - la persoana desemnată de secretarul cancelariei prefectului;
- i) alte categorii de persoane prevăzute de lege - la persoana desemnată de șeful compartimentului de resurse umane sau, după caz, de șeful secretariatului din cadrul autorităților publice, instituțiilor publice sau unităților din care fac parte.

(3) În exercitarea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege, persoanele desemnate potrivit prevederilor alin. (2) sunt subordonate direct conducătorului instituției respective, care răspunde pentru desfășurarea în bune condiții a activității acestora.

(4) În perioada detașării sau delegării, persoanele care sunt obligate să depună declarații de avere și declarații de interese le depun la instituția de la care au fost delegate sau detașate.

Art. 6 - (1) Persoanele responsabile cu implementarea prevederilor referitoare la declarațiile de avere și declarațiile de interese au obligația să se înregistreze în această calitate pe e-DAI și au următoarele atribuții:

a) primesc și înregistrează declarațiile de avere și declarațiile de interese prin intermediul e-DAI, cu respectarea legislației privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, și eliberează la depunere o dovadă de primire;

b) îndeplinesc formalitățile de înregistrare în e-DAI a persoanelor prevăzute la art. 1 alin. (1) pct. 1-38;

c) verifică evidențierea declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese în registre speciale, cu caracter public, accesibile prin e-DAI, denumite Registrul declarațiilor de avere și Registrul declarațiilor de interese, ale căror modele au fost stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 175/2008 privind stabilirea modelelor Registrului declarațiilor de avere și Registrului declarațiilor de interese;

d) asigură afișarea și menținerea declarațiilor de avere și ale declarațiilor de interese, prevăzute în anexele nr. 1 și 2, pe pagina de internet a instituției, în termen de cel mult 30 de zile de la primire, prin anonimizarea adresei imobilelor declarate, cu excepția localității unde sunt situate, adresei instituției care administrează activele financiare, a codului numeric personal, precum și a semnăturii olografe. Declarațiile de avere și declarațiile de interese se păstrează pe pagina de internet a instituției și a Agenției pe toată durata exercitării funcției sau mandatului și 3 ani după încetarea acestora și se arhivează potrivit legii;

e) în vederea îndeplinirii atribuțiilor de evaluare, în conformitate cu prevederile art. 21 alin. (2), trimit Agenției declarațiile de avere și declarațiile de interese prin e-DAI, în termen de cel mult 10 zile de la primirea acestora;

f) generează prin intermediul e-DAI, după expirarea termenului de depunere, o listă cu persoanele care nu au depus declarațiile de avere și declarațiile de interese în acest termen și informează de îndată aceste persoane, solicitându-le un punct de vedere în termen de 10 zile lucrătoare;

g) acordă consultanță referitor la conținutul și aplicarea prevederilor legale privind completarea și depunerea declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese persoanelor care au obligația depunerii acestora.

(2) Lista definitivă cu persoanele care nu au depus în termen sau au depus cu întârziere declarațiile de avere și declarațiile de interese, însoțită de punctele de vedere primite, se transmite Agenției până la data de 1 august a aceluiași an.

Art. 7 - (1) Dacă, în termen de 10 zile de la primirea declarației de avere și a declarației de interese, persoanele responsabile potrivit prevederilor art. 5 alin. (2) sesizează deficiențe în completarea acestora, vor recomanda, în scris, pe bază de semnătură sau scrisoare recomandată, persoanei în cauză rectificarea declarației de avere și/sau a declarației de interese, în termen de cel mult 30 de zile de la transmiterea recomandării. Rectificarea declarației poate fi inițiată și de către persoanele prevăzute la art. 1, în termen de 40 de zile de la depunerea inițială. Declarația de avere și/sau declarația de interese rectificată pot/ poate fi însoțite/însoțită de documente justificative.

(2) Declarația de avere și/sau declarația de interese depuse/depusă, împreună cu documentele justificative, se trimit/se trimite de îndată Agenției prin intermediul e-DAI.

(3) Până la expirarea termenului de depunere a declarației de avere și/sau a declarației de interese rectificate, Agenția nu poate declanșa procedurile prevăzute de prezenta lege, în condițiile în care sunt depuse în termenul legal.

Totodată, prin Ordonanța de urgență nr. 182/2022 pentru modificarea art. 2¹ din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative și a art. III din Legea nr. 105/2020 pentru completarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, s-a dispus faptul că:

„Până la data de **31 decembrie 2023**, persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1), cu excepția celor prevăzute la art. 1 alin. (1) pct. 39, completează și depun declarațiile de avere și de interese în format electronic, certificate cu semnătură electronică calificată sau cu semnătură olografă, și le trimit Agenției exclusiv prin intermediul e-DAI.”

III. Scopul culegerii de spețe

Culegerea de spețe este elaborată pentru a fi utilizată drept ghid pentru personalul din administrația publică privind modalitatea de funcționare a sistemului e-DAI și depunerea declarațiilor de avere și de interese de către persoanele prevăzute la art.1 alin (1) din Legea nr. 176/2010 *privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice*, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 *privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate*, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.

Scopul prezentei culegeri de spețe este reprezentat de:

1. O mai bună desfășurare a procesului de depunere, în conformitate cu noile cerințe legislative și exigențe calitative impuse de platforma e-DAI;
2. Depășirea principalelor probleme apărute în depunerea DA/DI;
3. Sprijinirea persoanelor responsabile și a deponenților declarațiilor de avere și de interese în scopul optimizării procesului de depunere electronică a DAI și elaborarea unor proceduri unitare.

ÎNTREBĂRI ȘI SPEȚE RELEVANTE

1. Declarațiile de avere și de interese pot fi transmise prin poștă?

Declarațiile de avere și de interese NU nu mai pot fi transmise prin poștă, acestea fiind completate exclusiv prin intermediul platformei e-DAI, astfel:

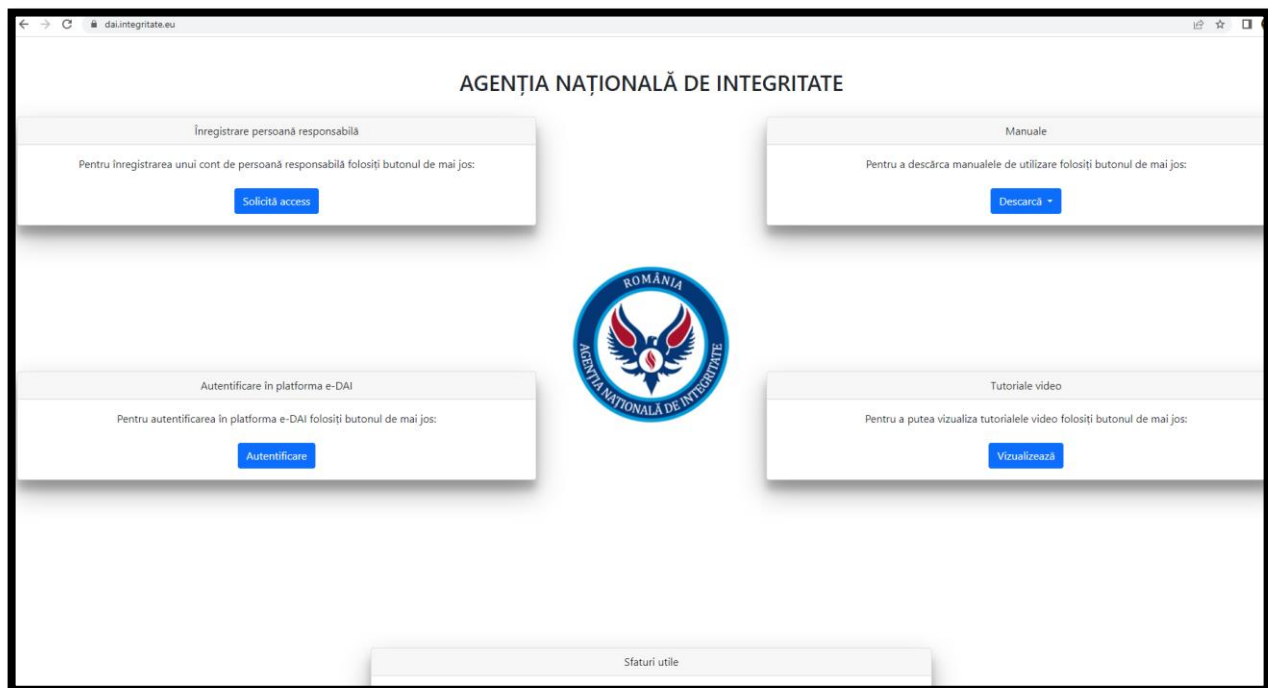
- Până la data de **31 decembrie 2023**, persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1), cu excepția celor prevăzute la art. 1 alin. (1) pct. 39, completează și depun declarațiile de avere și de interese în format electronic, certificate cu semnătură electronică calificată sau cu semnătură olografă, și le trimit Agenției exclusiv prin intermediul e-DAI.

- Începând cu data de **1 ianuarie 2024**, persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1), cu excepția celor prevăzute la art. 1 alin. (1) pct. 39, au obligația de a completa și depune declarațiile de avere și de interese în format electronic, certificate cu semnătură electronică calificată, prin intermediul e-DAI.

2. Cum mă loghez prima dată?

Pentru autentificarea în aplicație, utilizatorul va accesa linkul <https://login.integritate.eu> sau platforma e-DAI, existentă pe site-ul integritate.eu, unde va introduce user-ul și parola pe care le-a primit pe e-mail și va apăsa butonul „Autentificare”.

După autentificare, aplicația va redirecționa utilizatorul către opțiunea de schimbare a parolei, din motive de securitate. Utilizatorul va schimba parola primită pe adresa de e-mail cu o parolă aleasă de către utilizator.

După ce utilizatorul a introdus parola dorită, acesta va apăsa butonul „Schimbă parola”. Utilizatorul va fi autentificat în aplicație cu noua parola setată de către acesta.

3. Când se depun declarațiile de avere și de interese

Conform prevederilor Legii nr. 176/2010 *privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice*, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 *privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate*, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, declarațiile de avere și de interese se depun:

- Anual, până la 15 iunie;
- 30 de zile de la numire;
- 30 de zile de la încetare;
- Rectificată (cu respectarea prevederilor art. 7 din Legea nr. 176/2010);
- 30 de zile de la încetarea suspendării.

Adaugă declarație

Tip

Declaratie de interese
Declaratie de avere

Anulare Salvare

Adaugă declarație

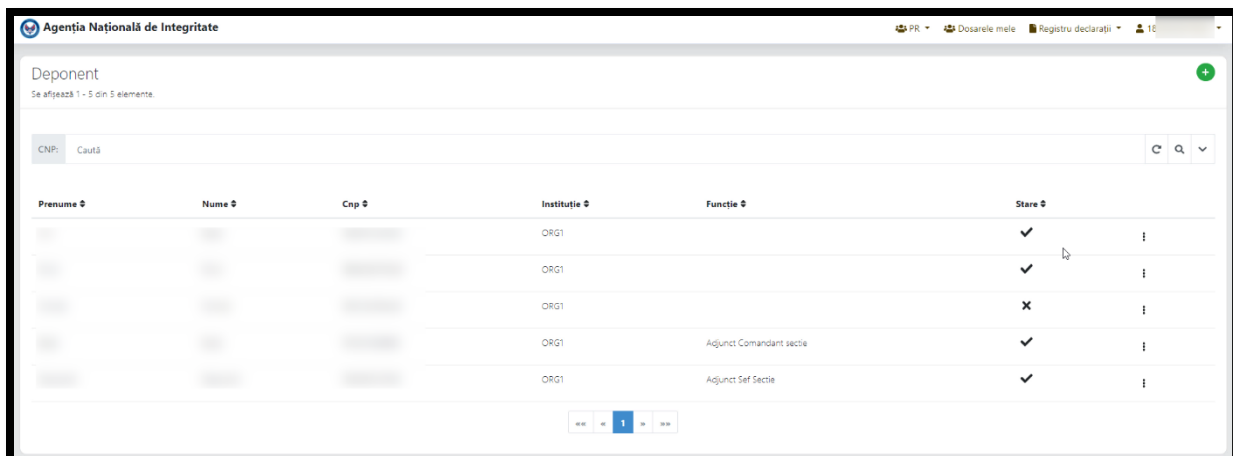
Tip declaratie

Tip document

- 30 de zile de la numire
- Annual, până la 15 iunie
- 30 de zile de la încetare
- Rectificativă
- 30 de zile de la încetarea suspendării

4. Cum vor fi adăugați de către persoana responsabilă deponenții din cadrul instituției?

În secțiunea „PR” (persoană responsabilă), utilizatorul cu rol de persoană responsabilă va putea vizualiza lista deponenților și a declarațiilor din cadrul instituției Pentru a vizualiza și adăuga persoanele

Prenume	Nume	Cnp	Institutie	Functie	Stare
			ORG1		✓
			ORG1		✓
			ORG1		✗
			ORG1	Adjunct Comandant sectie	✓
			ORG1	Adjunct Sef Sectie	✓

care au obligația completării și depunerii declarațiilor de avere, respectiv a declarațiilor de interese (deponenții) din cadrul instituției din care face parte persoana responsabilă, utilizatorul cu rol de persoană responsabilă va apăsa butonul „Deponenți instituție”, iar astfel va ajunge în pagina „Deponent” unde sunt afișați toți deponenții din cadrul instituției.

În etapa de înrolare a deponenților, persoana responsabilă desemnată din cadrul instituției va înregistra în sistem persoanele care au obligația completării și depunerii declarațiilor de avere, respectiv a declarațiilor de interese (deponenții) din cadrul instituției.

Odată înregistrați în sistem, deponenții au acces la funcționalitățile aplicației pe baza unei perechi nominale de user și parolă și pot demara procesul de depunere a declarației de avere, respectiv a declarației de interese. Fluxul care va sta la baza înrolării deponenților este prezentat în cele ce urmează:

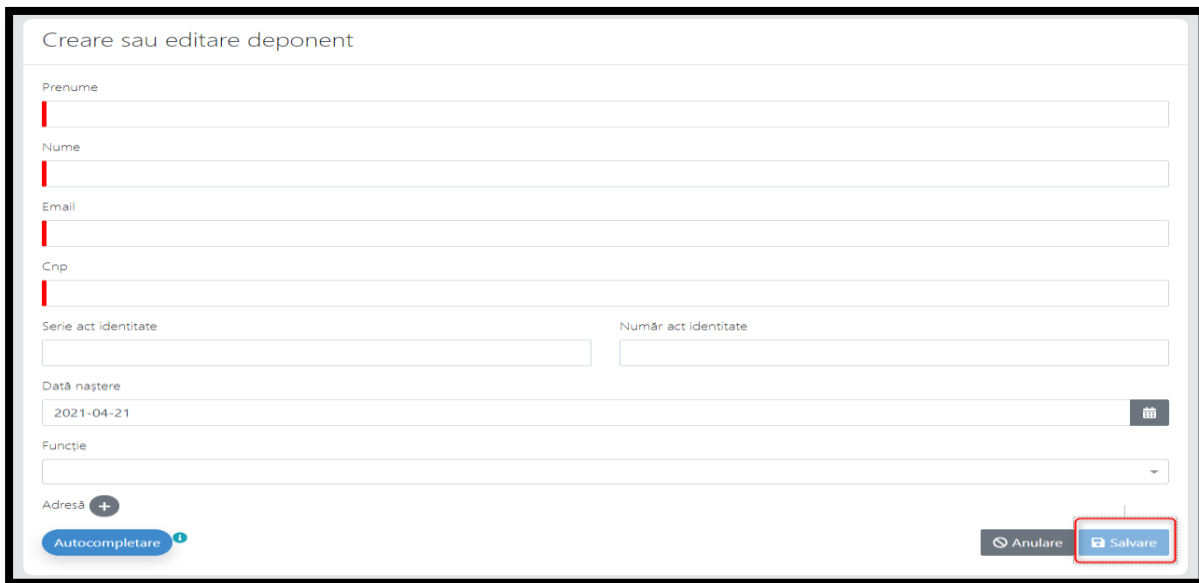
Pasul 1: Persoana responsabilă primește o copie a actului de identitate (buletin/carte de identitate) a deponentului sau realizează o fotografie a actului de identitate, extrage datele din actul de identitate și le introduce în formularul de creare a utilizatorului cu datele extrase:

- nume;
- prenume;
- CNP;
- anul nașterii.

Pe lângă aceste date, persoana responsabilă va completa manual formularul cu e-mail, funcție și adresă.

Pasul 2: Utilizatorul cu rol de persoană responsabilă va apăsa butonul „+” din partea dreapta - sus a paginii „Deponent”.

Pasul 3: După ce utilizatorul a apăsat pe butonul „+”, acesta va fi redirecționat către pagina „Creare sau editare deponent”, unde, pe baza actului de identitate al deponentului, se vor completa câmpurile prezentate în pagină. După completarea câmpurilor, utilizatorul va apăsa pe butonul „Salvează”.

Creare sau editare deponent

Prenume

Nume

Email

Cnp

Serie act identitate

Număr act identitate

Data naștere

2021-04-21

Funcție

Adresă +

Autocompletare

Anulare

Salvare

În momentul salvării formularului, aplicația va genera automat un mesaj care va fi trimis pe adresa de e-mail a deponentului, comunicată la înregistrare, cu un link către pagina de login din portal, link care va fi folosit prima dată pentru activarea contului în conformitate cu punctul 2 expus anterior.

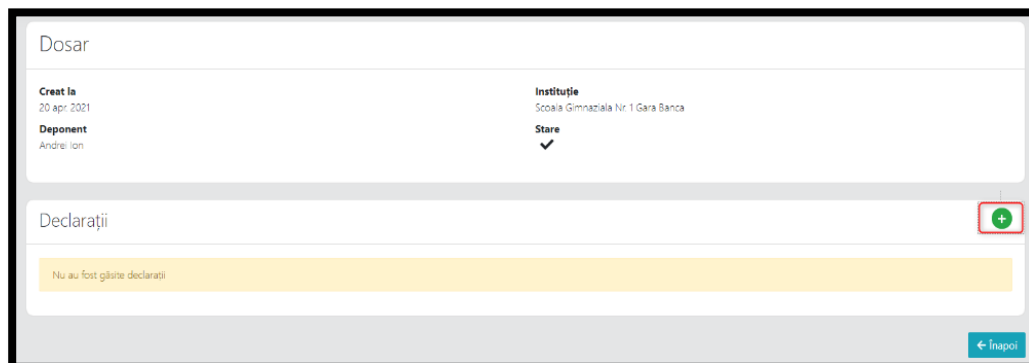
5. Dacă la înregistrarea deponentului de către persoana responsabilă, adresa de e-mail a fost greșită, după corectare, cum poate primi deponentul link-ul și parola pentru deschiderea contului în aplicație?

Persoana responsabilă care a înrolat deponentul, introducând adresa de email greșită, va accesa contul deponentului și va introduce adresa de email corectă.

Ulterior, deponentul va intra în platforma e-DAI accesând butonul pentru autentificare în platformă și va selecta butonul „Ai uitat parola”, astfel va fi redirecționat pentru resetare parolă, introducând adresa de email corectă și accesând butonul „trimite mail”, urmând să primească linkul și parola necesare logării.

6. Cum completez declarația de avere și/sau interese?

Utilizatorul acționează butonul de adăugare declarație (+) și aplicația va deschide un formular ce conține câmpurile necesare pentru completarea unei declarații de avere/interese. De asemenea, în partea stângă a formularului este afișat un panou de control ce reprezintă cuprinsul formularului împreună cu un indicator dinamic, ce face referire la câmpurile obligatorii de completat pentru fiecare secțiune în parte.

Dosar

Creat la
20 apr. 2021

Deponent
Andrei Ion

Instituție
Școala Gimnazială Nr. 1 Gara Banca

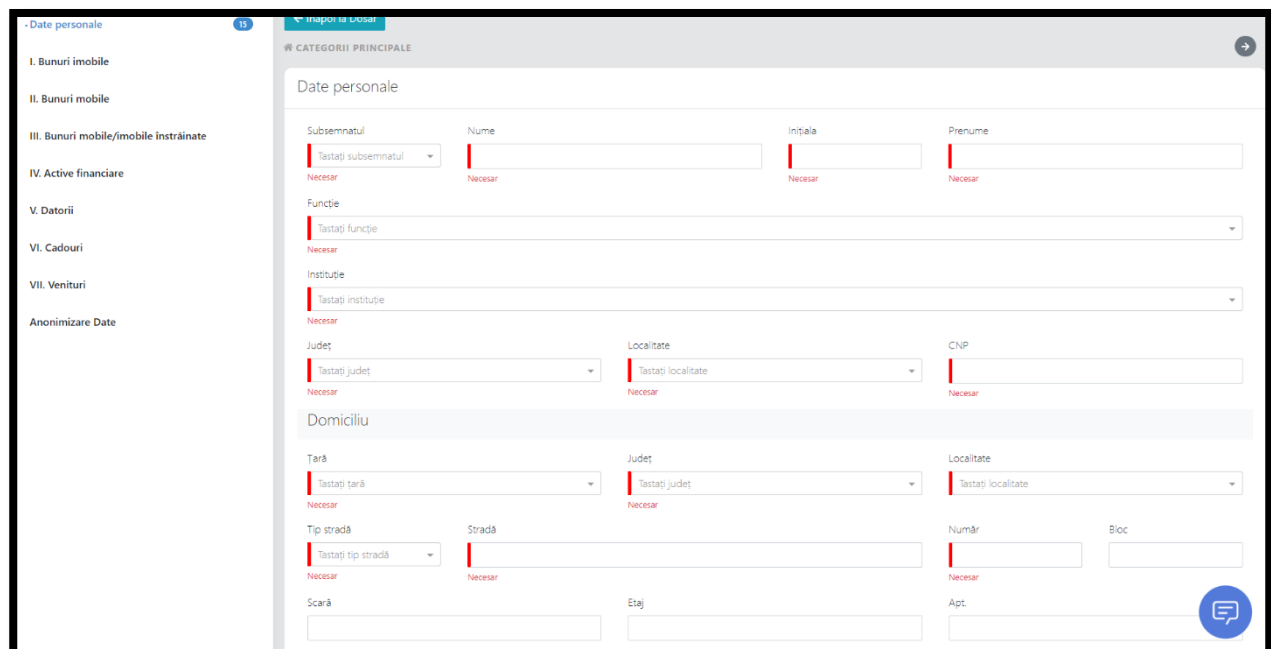
Stare
✓

Declarații

Nu au fost găsite declarații

← Înapoi

Declarația se va parcurge și completa respectând validările menționate în aplicație. Câmpurile marcate cu roșu sunt definite ca fiind câmpuri obligatorii în vederea completării. Necompletarea lor va duce la imposibilitatea salvării formularului și la marcarea lor cu "Necesar".

• Date personale

I. Bunuri imobile

II. Bunuri mobile

III. Bunuri mobile/mobile înstrăinate

IV. Active financiare

V. Datorii

VI. Cadouri

VII. Venituri

Anonimizare Date

CATEGORII PRINCIPALE

Date personale

Subsemnatul
Nume
Inițială
Prenume

Funcție

Instituție

Județ
Localitate
CNP

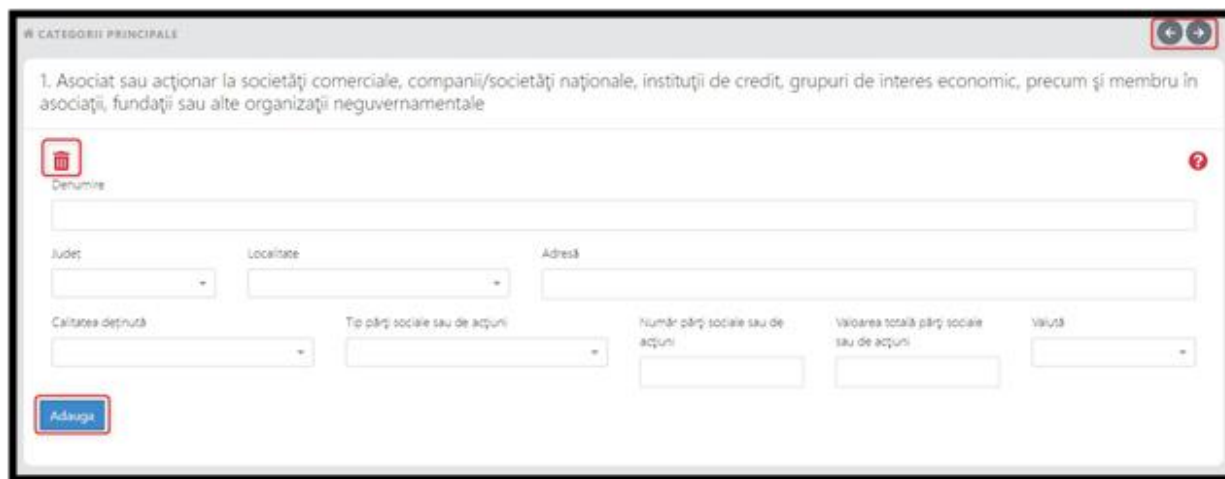
Domiciliu

Țară
Județ
Localitate

Tip stradă
Stradă
Număr
Bloc

Scară
Etaj
Apt.

Pentru a adăuga una sau mai multe secțiuni (spre exemplu: se dorește adăugarea mai multor terenuri, cladiri, etc) se apasă butonul „Adaugă”, ce este prezent sub fiecare secțiune ce permite adăugarea mai multor informații.

W CATEGORII PRINCIPALE

1. Asociat sau acționar la societăți comerciale, companii/societăți naționale, instituții de credit, grupuri de interes economic, precum și membru în asociații, fundații sau alte organizații neguvernamentale

Denumire

Județ Localitate Adresă

Calitatea deținută Tip părți sociale sau de acțiuni Număr părți sociale sau de acțiuni Valoarea totală părți sociale sau de acțiuni Valută

Adauga

În partea dreapta sus sunt prezente 2 săgeți "Înainte" și "Înapoi", marcate cu roșu, care ajută la navigarea prin categoriile principale ale declarației.

Pentru ușurința în completare, utilizatorii pot accesa butonul de "help" aflat în dreptul fiecărei secțiuni. Acesta are rolul de a îndruma utilizatorii în vederea completării secțiunii respective.

În vederea ușurinței în utilizare, pe lângă obligativitatea completării câmpurilor și cele prezentate mai sus, aplicația vine în ajutorul utilizatorului printr-o serie de validări suplimentare precum:

Pentru câmpurile de tip numeric se pot introduce doar date numerice (ex: suprafața, an, venit, nr. bucați).

Pentru câmpurile ce presupun încadrarea într-un anumit interval, se pot introduce date doar în intervalul menționat. În caz contrar, un mesaj specific este afișat.

7. De ce nu apare butonul “Salvează” la finalul declarației de avere/interese?

După ce utilizatorul a completat corect toate rubricile din cadrul declarației, acesta va putea finaliza declarația prin acționarea butonului “Salvează” pentru a semna și trimite declarația mai departe în vederea verificării și validării către persoana responsabilă sau va putea previzualiza declarația completată înainte de finalizare prin acționarea butonului „Previzualizare”.

În cazul în care butonul “salvează” la finalul declarației nu este activat, declarantul trebuie, în primul rând, să se asigure că toate câmpurile completate sunt corecte (nu au eticheta de “format incorect” sau nu există dunga roșie în stânga unui câmp deja completat).

După ce s-a asigurat că toate câmpurile sunt corecte, va acționa săgeata din dreapta sus pentru a trece pe o pagină nouă, astfel toate informațiile scrise în declarație până la pagina anterioară se vor salva automat.

8. Cum trebuie interpretate dispozițiile art. 1 alin. (1) punctul 36, teza a doua, din Legea nr. 176/2010: “(...) personalul instituțiilor și autorităților publice, inclusiv personalul angajat cu contract individual de muncă, care administrează sau implementează programe ori proiecte finanțate din fonduri externe sau din fonduri bugetare”?

Potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (1) punctul 36 din Legea nr. 176/2010, obligația de a completa declarație de avere și declarație de interese revine personalului instituțiilor și autorităților publice care administrează sau implementează programe ori proiecte finanțate din fonduri externe sau din fonduri bugetare. Această dispoziție se aplică inclusiv personalului care are fie un raport de serviciu, fie un contract individual de muncă în cadrul acestor instituții și autorități.

Prin urmare, toate persoanele care se încadrează în această categorie au obligația de a completa și depune declarații de avere și de interese după cum urmează:

- anual, până la data de 15 iunie;

- în termen de 30 de zile de la data numirii în cadrul unui proiect/program cu finanțare din fonduri europene;

- în termen de 30 de zile de la data încetării activității în cadrul unui proiect/program cu finanțare din fonduri europene.

Persoanele prevăzute la art. 1 din Legea nr. 176/2010 au obligația să depună declarații pentru fiecare dintre funcțiile exercitate. Astfel, persoanele care au obligația declarării averii și a intereselor conform art. 1 alin. (1) pct. 31 din Legea nr. 176/2010, **vor depune separat** alte declarații de avere și de interese în cazul în care acestea dobândesc și calitatea de personal prevăzut la art. 1 alin. (1) pct. 36 din același act normativ, selectând în aplicația e-DAI funcția "Personalul care administrează sau implementează programe ori proiecte finanțate din fonduri externe sau din fonduri bugetare".

9. Dacă este posibilă asigurarea confidențialității veniturilor încasate de către soțul / soția declarantului, ca urmare a unor raporturi de muncă / civile / comerciale sau de orice altă natură cu entități de drept privat, prin anonimizarea veniturilor obținute sau trimitere la alte documente?

Regimul declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese este reglementat de Legea nr. 176/2010 *privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice*, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 *privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative*.

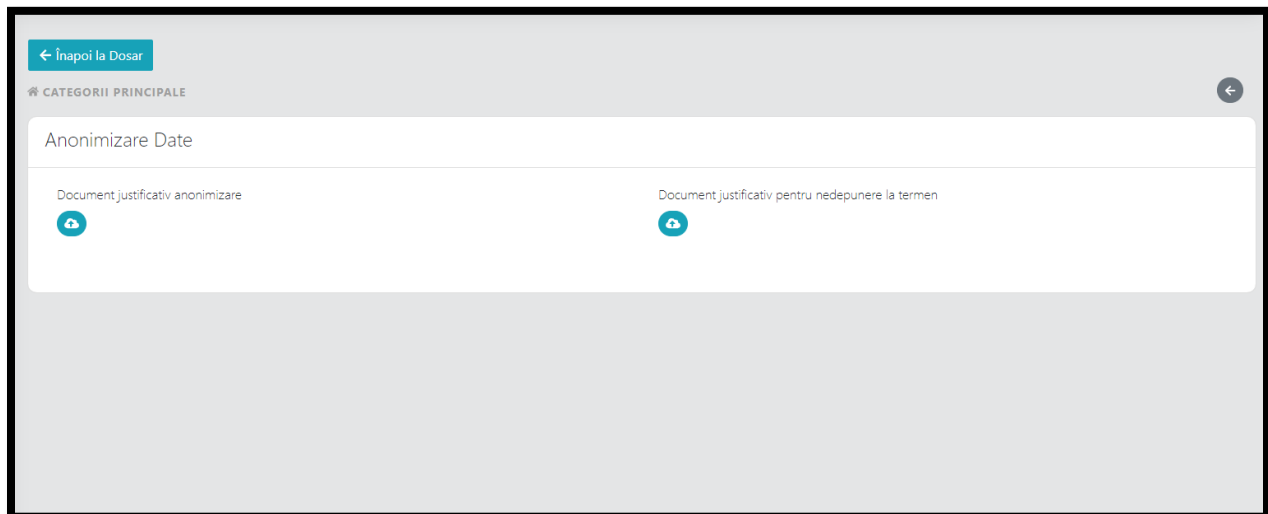
Din interpretarea sistematică a dispozițiilor legale nedepunerea declarațiilor de avere și a declarațiilor de interese în termenele prevăzute de prezenta lege, precum și nedeclararea, în declarația întocmită potrivit Anexei nr. 1 a Legii nr. 176/2010, a cuantumului veniturilor declarantului, ale soțului/soției, precum și ale copiilor aflați în întreținere, anonimizarea acestora, sau declararea acestora cu trimitere la alte înscrisuri constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 50 Lei la 2.000 Lei, Agenția putând declanșa din oficiu procedura de evaluare, conform art. 29 alin. (1).

Cu toate acestea, în cazurile în care deponenții solicită anonimizarea veniturilor încasate de către aceștia sau de către membrii familiilor acestora, ca urmare a unor raporturi de muncă / civile / comerciale

sau de orice altă natură cu entități de drept public sau privat, Agenția Națională de Integritate se pronunță, cu privire la anonimizarea respectivelor venituri pe baza documentelor justificative actualizate anexate (copie certificată a mențiunilor cuprinse în Regulamentul de ordine interioară/Regulamentul de organizare și funcționare/Contractul individual de muncă/Contractul colectiv de muncă în vigoare, etc.), referitoare la obligativitatea respectării clauzelor de confidențialitate cu privire la divulgarea cuantumului veniturilor. Solicitățile se vor transmite exclusiv prin intermediul platformei e-DAI, în cadrul declarației depuse, prin secțiunea dedicată "Anonimizare date" împreună cu documentele **justificative actualizate prin care se confirmă existența clauzei, respectiv prin indicarea normelor speciale care instituie obligația de confidențialitate a veniturilor.**

În final, raportat la dispozițiile Legii nr. 176/2010, **declarația de avere se va completa la toate rubricile prevăzute de formularul în cauză, inclusiv cu veniturile declarantului și ale membrilor săi de familie realizate în anul fiscal anterior încheiat**, așa cum sunt acestea prevăzute la art. 61 din *Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, urmând ca, pentru fiecare caz în parte și pe baza documentelor justificative anexate declarației de avere, documente din care rezultă existența clauzei de confidențialitate, Agenția Națională de Integritate să se pronunțe cu privire la anonimizarea informațiilor privind veniturile realizate.

Scanarea documentelor care atestă clauza de confidențialitate se va realiza într-un singur pdf.

10. Existența unei convenții de separație de patrimoniu, înlătură obligația legală de declarare a bunurilor aparținând soțului/soției persoanei care completează declarația de avere de interese?

În conformitate cu prevederile din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative cu modificările și completările ulterioare:

„Art. 2 Declarațiile de avere și declarațiile de interese se completează potrivit anexelor nr. 1 și 2 și se transmit Agenției exclusiv prin intermediul platformei online de declarare a averii și a intereselor, denumită în continuare e-DAI, gestionată de Agenție.

Art. 3 (1) Declarațiile de avere și declarațiile de interese reprezintă acte personale, putând fi rectificate numai în condițiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Declarațiile de avere se fac în scris, pe propria răspundere, și cuprind drepturile și obligațiile declarantului, ale soțului/soției, precum și ale copiilor aflați în întreținere, potrivit anexei nr. 1.

Conform prevederilor din Anexa 1 - Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative:

**1) Prin „familie” se înțelege soțul/soția și copiii aflați în întreținerea acestora.*

Conform prevederilor Legii nr. 287/2009 privind Codul civil:

”Art.360 Regimul bunurilor

(1) Fiecare dintre soți este proprietar exclusiv în privința bunurilor dobândite înainte de încheierea căsătoriei, precum și a celor pe care le dobândește în nume propriu după această dată.

(2) Prin convenție matrimonială, părțile pot stipula clauze privind lichidarea acestui regim în funcție de masa de bunuri achiziționate de fiecare dintre soți în timpul căsătoriei, în baza căreia se va calcula creanța

de participare. Dacă părțile nu au convenit altfel, creanța de participare reprezintă jumătate din diferența valorică dintre cele două mase de achiziții nete și va fi datorată de către soțul a cărui masă de achiziții nete este mai mare, putând fi plătită în bani sau în natură.”

Conform prevederilor Pct. I. 1 Anexa I la Legea nr. 176/2010, la "Titular" se menționează, în cazul bunurilor proprii, numele proprietarului (titularul, soțul/soția, copilul), iar în cazul bunurilor în coproprietate, cota-parte și numele coproprietarilor. Astfel, declararea bunurilor proprii ale soțului/soției reprezintă o obligație independentă de încheierea unei convenții privind separația de bunuri achiziționate în timpul căsătoriei.

Potrivit prevederilor Legii nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a *Legii nr. 287/2009 privind Codul civil*:

„Art. 230 - La data intrării în vigoare a Codului civil se abrogă: bb) orice alte dispoziții contrare, chiar dacă acestea sunt cuprinse în legi speciale.”

Dispozițiile art. 230 din Legea nr. 71/2011 nu înlătură de la aplicare dispozițiile Legii nr. 176/2010, având în vedere faptul că, pe de o parte nu există alte dispoziții contrare în Legea nr. 176/2010 față de Codul civil, iar, pe de altă parte, Legea nr. 176 din 2010 reglementează obligații privind declararea averii de către persoanele care ocupă funcții publice, inclusiv declararea unor bunuri proprii ale soțului/soției. Existența unei convenții de separare a patrimoniilor nu înlătură de la aplicare dispozițiile legii speciale.

Declararea averii are ca scop asigurarea transparenței veniturilor realizate și a averii dobândite în exercitarea funcției publice de către declarant împreună cu familia.

În acord cu dispozițiile legale de mai sus, în cuprinsul declarațiilor de avere și de interese se vor menționa atât bunurile proprii ale declarantului, precum și a bunurile deținute de acesta împreună cu familia sau deținute exclusiv de familia acestuia, prin „familie” înțelegându-se soțul/soția și copiii aflați în întreținerea acestora.

11. Trebuie menționată alocația de stat pentru copii /bursele de merit / indemnizațiile pentru creșterea copilului în cadrul declarației de avere?

Alocațiile de stat pentru copii / bursele de merit / indemnizațiile pentru creșterea copilului **nu trebuie menționate în cuprinsul declarațiilor de avere**, întrucât acestea nu fac parte din categoria veniturilor impozabile, conform dispozițiilor art. 61 din *Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare* "Categoriile de venituri supuse impozitului pe venit, potrivit prevederilor prezentului titlu, sunt următoarele: a) venituri din activități independente, definite conform art. 67; a1) venituri din drepturi de proprietate intelectuală, definite potrivit art. 70; b) venituri din salarii și asimilate salariilor, definite conform art. 76; c) venituri din cedarea folosinței bunurilor, definite conform art. 83; d) venituri din investiții, definite conform art. 91; e) venituri din pensii, definite conform art. 99; f) venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, definite conform art. 103; g) venituri din premii și din jocuri de noroc, definite conform art. 108; h) venituri din transferul proprietăților imobiliare, definite conform art. 111; i) venituri din alte surse, definite conform art. 114 și 117" și cu art. 62 din *Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare* "În înțelesul impozitului pe venit, următoarele venituri nu sunt impozabile: a) ajutoarele, indemnizațiile și alte forme de sprijin cu destinație specială, primite de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, bugetele locale și din alte fonduri publice sau colectate public, inclusiv cele din fonduri externe nerambursabile, precum și cele de aceeași natură primite de la organizații neguvernamentale, potrivit statutelor proprii, sau de la alte persoane".

Totodată, pentru alocația de stat pentru copii se au în vedere și prevederile art.8 din *Legea nr.61/1993 privind alocația de stat pentru copii, cu modificările și completările ulterioare*: "Alocația de stat pentru copii nu este impozabilă și nu poate fi urmărită silit decât în vederea recuperării sumelor plătite necuvenit cu acest titlu".

12. În declarația de avere se menționează veniturile încasate în anul fiscal anterior ale soțului/soției, dacă aceștia sunt divorțați?

Declarațiile de avere cuprind informații despre drepturile și obligațiile declarantului, precum și ale soțului/soției și ale copiilor aflați în întreținere, la data completării declarației.

Dacă la momentul completării declarației de avere deponentul este divorțat, existând o hotărâre judecătorească definitivă în acest sens, declarația respectivă nu va include drepturile și obligațiile fostului soț/fostei soții.

13. Unde pot fi declarate monedele electronice și sumele de bani deținute cash în declarația de avere?

Monedele electronice și cash-ul pot fi declarate la *capitolul IV.1. Active financiare, pct. 1. Conturi și depozite bancare, fonduri de investiții, forme echivalente de economisire și investire, inclusiv cardurile de credit, dacă valoarea însumată a tuturor acestora depășește 5.000 de euro sau la pct. 3 Alte active producătoare de venituri nete, care însumate depășesc echivalentul a 5.000 de euro pe an, după caz.*

O altă prevedere de care deponentul este obligat să țină cont se referă la cadouri, servicii sau avantaje primite gratuit sau subvenționate față de valoarea de piață.

Acestea vor fi declarate, dacă îndeplinesc cumulativ două criterii:

- sunt primite din partea unor persoane, organizații, societăți comerciale, regii autonome, companii/societăți naționale sau instituții publice românești sau străine;
- depășesc, ca valoare individuală, 500 de euro.

Deponentul are obligația menționării acestora în declarația de avere, la capitolul VI Cadouri, servicii sau avantaje primite gratuit sau subvenționate față de valoarea de piață din partea unor persoane, organizații, societăți comerciale, regii autonome, companii/societăți naționale sau instituții publice românești sau străine, inclusiv burse, credite, garanții, decontări de cheltuieli, altele decât cele ale angajatorului, a căror valoare individuală depășește 500 de euro.

Se vor enumera inclusiv darurile de nuntă și darurile manuale cu o valoare mai mare de 500 de euro.

Excepție fac cadourile și tratațiile uzuale primite din partea rudelor de gradul I și II (însemnând părinți, copii, frați, bunici, etc).

14. Cum se declară veniturile din jocurile de noroc în cadrul declarației de avere?

Veniturile din jocurile de noroc cuprind: toate sumele încasate, bunurile și serviciile primite, ca urmare a participării la jocuri de noroc, indiferent de denumirea venitului sau de forma în care se acordă, inclusiv cele de tip jack-pot, definite conform normelor metodologice.

Acestea se completează la *capitolul VII.7. Venituri ale declarantului și ale membrilor săi de familie, realizate în ultimul an fiscal încheiat (potrivit art. 41 din Legea nr. 571/2003 - Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare), pct. 7 Venituri din premii și jocuri de noroc al declarației, cu următoarele detalii: persoana care a realizat venitul, sursa venitului, obiectul generator de venit și venitul anual încasat.*

Tot la capitolul VII pot fi declarate și veniturile din premii, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal.

15. Trebuie depusă declarație de avere și de interese atunci când există un act de numire privind exercitarea temporară a unei funcții publice de conducere?

Declarațiile de avere și declarațiile de interese se depun în termen de 30 de zile de la data numirii sau a alegerii în funcție, ori de la data începerii activității.

Prin urmare, în perioada exercitării temporare a unei funcții publice de conducere, deponenții au obligația de a completa și depune declarații de avere și de interese după cum urmează:

- anual, până la data de 15 iunie;
- în termen de 30 de zile de la data numirii sau de la data începerii activității;
- în termen de 30 de zile de la data încetării activității.

16. Anteccontractele de vânzare-cumpărare se menționează în declarația de avere?

Declarațiile de avere se fac în scris, pe propria răspundere, și cuprind drepturile și obligațiile declarantului, ale soțului/soției, precum și ale copiilor aflați în întreținere, în conformitate cu Anexa nr. 1 din

Legea nr. 176/2010. Antecontractele instituție, de regulă, o obligație de a face și NU sunt translativ de proprietate, astfel că nu se menționează în declarația de avere.

17. Cum se generează un raport de către persoana responsabilă?

Persoana responsabilă poate genera rapoarte cu declarațiile de avere și de interese de la nivelul instituției.

Aceste rapoarte pot fi:

- **Declarații de avere – interval** (se alege un interval predefinit - data start și data stop - și persoana responsabilă poate descărca un centralizator care să cuprindă toate declarațiile de avere depuse în intervalul respectiv);
- **Declarații de avere – noi** (se vor aduce toate declarațiile de avere nou depuse față de ultima rulare a raportului).

Registru declarații

De la

Până la

Generează raport CU semnatura electronica Generează raport

Pentru generarea rapoartelor, utilizatorul deține două posibilități:

Genereaza raport CU semnatura electronica

Genereaza raport

18. După depunerea declarațiilor de avere și interse (rectificative și cele care se depun la 30 zile de la numire/eliberare pe/din funcție) se mai trimite și registrul semnat electronic?

Persoana responsabilă va avea la dispoziție o secțiune denumită MENU, prezentă în partea dreapta sus a ecranului, unde va putea accesa următoarele:

- Secțiunea PR – cuprinde lista cu „Deponenți instituție” și „Declarații instituție”;
- Dosarele mele – cuprinde dosarele cu declarațiile de avere sau interese unde persoana responsabilă își desfășoară activitatea ca deponent.

• Registru declaratii – generarea rapoartelor cu declarațiile depuse la nivelul instituției:

Pentru generarea rapoartelor, utilizatorul deține două posibilități:

1. În cazul în care persoana responsabilă deține o semnătură electronică calificată bazată pe un certificat calificat pentru semnătură electronică emis de orice prestator de servicii de încredere calificat, poate descărca documentul fără semnătură electronică acționând opțiunea „Generează Raport” și îl poate semna cu semnătura electronică calificată pe care o deține, în afara sistemului, urmând ca, ulterior, rapoartele semnate în modul descris la acest punct să fie reîncărcate în platformă;

2. În cazul în care persoana responsabilă nu deține o semnătură electronică calificată (sau, în cazul în care deține o semnătură electronică calificată, din varii motive, total independente de ANI, persoana responsabilă nu poate ori nu dorește să utilizeze acea semnătură electronică), ANI pune la dispoziția persoanelor responsabile, cu titlu gratuit, prin intermediul platformei e-DAI, o semnătură electronică calificată bazată pe un certificat calificat pentru semnătură electronică emis de prestatorul de servicii de încredere calificat CERTSIGN S.A.*.

Astfel, persoana responsabilă, dacă dorește, își poate procura, cu titlu gratuit, din platforma e-DAI, un certificat calificat pentru semnătură electronică. În cazul în care optează pentru această variantă, ulterior obținerii certificatului, poate descărca documentul acționând opțiunea „Generează raport cu semnătură electronică”.

19. Salvare intermediară date:

Dacă se dorește întreruperea completării declarației de avere sau interese înainte de finalizarea completă a acesteia, declarantul trebuie, în primul rând, să se asigure că toate câmpurile completate sunt corecte (nu au eticheta de "format incorect" sau nu există dungă roșie în stânga unui câmp deja completat).

După ce s-a asigurat că toate câmpurile sunt corecte, va acționa săgeata din dreapta sus pentru a trece pe o pagină nouă, astfel toate informațiile scrise în declarație până la pagina anterioară se vor salva automat.

După acționarea butonului Salvează, declarația trece în statusul "Salvat", moment în care declarantul verifică datele introduse, scoate la imprimantă în vederea semnării declarației, o încarcă în platformă.

După încărcarea în platformă declarația va căpăta statusul "Semnată transmisă către PR".

Între cele doua statusuri declarantul nu mai are acces la editarea declarației.

Dacă totuși între acești 2 pași (Salvată -Trimisă către.....) observă că a greșit și are nevoie de rectificare va transmite către PR declarația anunțându-l pe acesta despre eroarea constatată, astfel încât PR să i-o poată respinge. Numai după ce este respinsă declarația, aceasta devine editabilă și declarantul poate rectifica erorile constatate.

20. Cum se transmite Agenției lista cu persoanele care nu au depus sau au depus cu întârziere declarațiile de avere și declarațiile de interese însoțită de documentul justificativ pentru nedepunere în termen?

Lista definitivă cu persoanele care nu au depus în termen sau au depus cu întârziere declarațiile de avere și declarațiile de interese, însoțită de punctele de vedere primite, se transmite Agenției prin poștă, până la data de 1 august a aceluiași an.

21. Toti deponenții trebuie să dețină certificate calificate pentru semnătură electronică sau este suficient ca persoana responsabilă să dețină acest certificat?

Până la data de **31 decembrie 2023**, persoanele prevăzute la art. 1, alin. (1), cu excepția celor prevăzute la art. 1, alin. (1), pct. 39, completează și depun declarațiile de avere și de interese în format electronic, certificate cu semnătură electronică calificată sau cu semnătură olografă, și le trimit Agenției exclusiv prin intermediul e-DAI.

Începând cu data de **1 ianuarie 2024**, persoanele prevăzute la art. 1, alin. (1), cu excepția celor prevăzute la art. 1, alin. (1), pct. 39, au obligația de a completa și depune declarațiile de avere și de interese în format electronic, certificate cu semnătură electronică calificată, prin intermediul e-DAI.

Menționăm faptul că, în cazul în care persoana responsabilă deține o semnătură electronică calificată bazată pe un certificat calificat pentru semnătură electronică emis de orice prestator de servicii de încredere calificat, poate folosi semnătura electronică atât în calitate de deponent pentru declarațiile de avere și de interese, precum și pentru semnarea rapoartelor generate prin e-DAI.

În cazul în care persoana responsabilă nu deține o semnătură electronică calificată (sau, în cazul în care deține o semnătură electronică calificată, din varii motive, total independente de ANI, persoana responsabilă nu poate ori nu dorește să utilizeze acea semnătură electronică), ANI pune la dispoziția persoanelor responsabile, cu titlu gratuit, prin intermediul platformei e-DAI, o semnătură electronică calificată bazată pe un certificat calificat pentru semnătură electronică emis de prestatorul de servicii de încredere calificat CERTSIGN S.A.*, situație în care, semnătura obținută astfel poate fi folosită exclusiv pentru semnarea rapoartelor generate prin e-DAI și nu pentru semnarea declarațiilor de avere și de interese depuse de către persoana responsabilă în calitate de deponent.

22. Care este modalitatea de obținere a certificatelor calificate pentru semnatura electronica pentru deponenții din cadrul instituțiilor publice?

Potrivit art. III din Legea nr.105/2020 pentru completarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative toate autoritățile publice, instituțiile publice sau unitățile din care fac parte persoanele prevăzute la art. 1 din Legea nr. 176/2010, cu excepția art. 1 alin.(1) pct. 39, au obligația de a asigura deponenților certificate calificate pentru semnătură electronică.

Începând cu data de **1 ianuarie 2024**, declarațiile de avere și declarațiile de interese prevăzute la art. 2 din Legea nr. 176/2010 se completează și se transmit **exclusiv** prin intermediul e-DAI, în format electronic, certificate cu semnătură electronică calificată, cu excepția celor depuse de persoanele prevăzute la art. 1 alin. (1) pct. 39 din Legea nr. 176/2010, cu modificările și completările ulterioare.

23. Se poate depune Regstru declarații de avere/interese fără semnătură electronică?

Pentru generarea rapoartelor, utilizatorul deține două posibilități:

1. În cazul în care persoana responsabilă deține o semnătură electronică calificată bazată pe un certificat calificat pentru semnătură electronică emis de orice prestator de servicii de încredere calificat, poate descărca documentul fără semnătură electronică acționând opțiunea „Generează Raport” și îl poate semna cu semnătura electronică calificată pe care o deține, în afara sistemului, urmând ca, ulterior, rapoartele semnate în modul descris la acest punct să fie reîncărcate în platformă;

2. În cazul în care persoana responsabilă nu deține o semnătură electronică calificată (sau, în cazul în care deține o semnătură electronică calificată, din varii motive, total independente de ANI, persoana responsabilă nu poate ori nu dorește să utilizeze acea semnătură electronică), ANI pune la dispoziția persoanelor responsabile, cu titlu gratuit, prin intermediul platformei e-DAI, o semnătură electronică calificată bazată pe un certificat calificat pentru semnătură electronică emis de prestatorul de servicii de încredere calificat CERTSIGN S.A.*.

Astfel, persoana responsabilă, dacă dorește, își poate procura, cu titlu gratuit, din platforma e-DAI, un certificat calificat pentru semnătură electronică. În cazul în care optează pentru această variantă, ulterior obținerii certificatului, poate descărca documentul acționând opțiunea „Generează raport cu semnătură electronică”.

24. Dacă în cadrul unei instituții sunt desemnate mai multe persoane responsabile care este procedura de înrolare pe e-DAI?

Fiecare instituție poate avea una sau mai multe persoane responsabile (PR) desemnate și stabilite printr-un ordin intern care vor verifica și valida declarațiile depuse de către deponenții din cadrul instituției.

Pe pagina <https://integritate.eu> va fi afișat un link unde utilizatorul va putea să se înroleze ca persoană responsabilă în cadrul instituției din care face parte.

- **Pasul 1:** Utilizatorul va apăsa pe linkul <https://integritate.eu/prrequest/1> și va fi redirecționat către pagina de înrolare.
- **Pasul 2:** Utilizatorul va introduce adresa de e-mail care va fi asociată cu noul cont și va trece de testul de Securitate (captcha). După ce utilizatorul apasă pe butonul „Trimite instrucțiuni”, acesta va primi un e-mail cu pașii pentru înrolare.
- **Pasul 3:** Utilizatorul va primi un e-mail cu linkul care îl va redirecționa către următoarea etapă a înrolării.
- **Pasul 4:** Utilizatorul va completa formularul pentru înregistrarea persoanei responsabile. După completarea formularului cu datele sale personale, utilizatorul va apăsa butonul „Salvează”. Se va afișa mesajul „Contul dumneavoastră așteaptă”.

25. În cazul detașării/delegării unui funcționar public la o altă instituție, acesta unde are obligația depunerii declarațiilor de avere și interese?

În cazul detașării/delegării unui funcționar public la o altă instituție, acesta are obligația depunerii declarației de avere și interese anuale, până la 15 iunie, la instituția de unde a fost detașat/delegat.

26. În cazul în care o persoană, care are obligația depunerii declarațiilor de avere și interese și care a depus declarația de avere și de interese anuală, și își încetează activitatea ulterior depunerii declarațiilor, aceasta are obligația să mai depună declarație de avere și de interese după încetarea activității?

În cazul încetării activității, respectiva persoană are obligația depunerii declarației de avere și interese în termen de cel mult 30 de zile de la data încetării activității, indiferent dacă acesta a depus anterior declarația de avere și interese anuală.

27. În cazul în care o persoană care are obligația depunerii declarațiilor de avere și interese, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 176/2010, a vândut un imobil după depunerea declarației de avere și interese, acesta are obligația depunerii unei noi declarații de avere în care să menționeze modificările apărute în patrimoniul său?

Nu este prevăzută obligativitatea depunerii unei declarații de avere de fiecare dată când intervine o schimbare în patrimoniul deponentului.

Această schimbare va fi evidențiată, în cuprinsul **Capitolului III.** „ Bunuri mobile, a căror valoare depășește 3.000 de euro fiecare, și bunuri imobile înstrăinate în ultimele 12 luni”, al următoarei declarații de avere pe care acesta are obligația să o depună în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 176/2010.

Concluzii și recomandări

În conformitate cu dispozițiile **Legii nr.176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice**, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 *privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate*, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative:

- Declarațiile de avere și declarațiile de interese se completează potrivit anexelor nr.1 și 2 prezentate în lege;
- Declarațiile de avere și declarațiile de interese reprezintă acte personale, putând fi rectificate numai în condițiile prevăzute de lege;
- Declarațiile de avere se fac în scris, pe propria răspundere, și cuprind drepturile și obligațiile declarantului, ale soțului/soției, precum și ale copiilor aflați în întreținere, potrivit anexei nr.1.

Astfel, potrivit Anexei 1 - parte integrantă din Legea nr. 176/2010 - în care este prezentat formularul declarației de avere, **declarantul va completa declarația de avere, cu respectarea modelului prevăzut, cu menționarea tuturor drepturilor și obligațiilor sale patrimoniale împreună cu familia, prin familie înțelegându-se soțul/soția și copiii aflați în întreținerea acestora.**

Conform prevederilor Legii nr. 176/2010 declarațiile de avere și de interese se depun:

- Anual, până la 15 iunie;
- În termen de 30 de zile de la numirea în funcție sau începerea activității;
- În termen de 30 de zile de la încetarea din funcție sau încetarea activității;
- Rectificată (cu respectarea prevederilor art. 7 din Legea nr. 176/2010);

- În termen de 30 de zile de la încetarea suspendării din funcția publică;
- În termen de 30 de zile de la numire, ori de câte ori este numit într-un proiect/program finanțat din fonduri externe sau din fonduri bugetare;
- În termen de 30 de zile de la încetării activității din cadrul unui proiect/program finanțat din fonduri externe sau din fonduri bugetare.

Bibliografie

- *Legea nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, republicată, cu modificările și completările ulterioare;*
- *Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, cu modificările și completările ulterioare;*
- *Ordonanța de urgență nr. 127/2021 pentru modificarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative și a art. III din Legea nr. 105/2020 pentru completarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative;*
- *Ordonanța de urgență nr. 182/2022 pentru modificarea art. 2¹ din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative și a art. III din Legea nr. 105/2020 pentru completarea Legii nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative.*
- *Legea nr. 372/2022 pentru completarea art. 1 alin. (1) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr.*

144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative

- Ordonanța nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.
- Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil;
- Legea nr. 287/2009 privind Codul civil;
- *Strategia Națională Anticorupție 2021-2025;*
- GHID de completare a declarațiilor de avere și de interese, care poate fi găsit la adresa "https://www.integritate.eu/Files/Files/Ghiduri%202013/00_GHID_COMPLETARE_DAI_2019.pdf"
- GHIDUL persoanei desemnate cu implementarea prevederilor referitoare la declarațiile de avere și declarațiile de interese, care poate fi găsit la adresa "https://www.integritate.eu/Files/Files/Ghiduri%202013/00_Ghid%20persoane%20desemnate.pdf"
- Manual de utilizare pentru depunerea DAI, disponibil online la adresa <https://dai.integritate.eu>;
- Manual de utilizare pentru PERSOANA RESPONSABILĂ, disponibil online la adresa <https://dai.integritate.eu>;
- Manual de utilizare pentru obținerea SEMNĂTURII ELECTRONICE CALIFICATE și semnarea cu aceasta, disponibil online la adresa <https://dai.integritate.eu>.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European
prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020!

Titlul proiectului: ***NIAct - Actualizarea legislației în domeniul integrității și oferirea de sprijin autorităților și deponenților în tranziția către declararea digitală a averilor și intereselor***

Codul proiectului: SIPOCA1158, cod MySMIS: 152674

Beneficiar: Agenția Națională de Integritate

Data publicării: Aprilie 2023

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Material distribuit gratuit